

Minister Obrony Narodowej

Mariusz Błaszczak

BMON-WSiW.0503.934.2023
Warszawa, dnia 07 lipca 2023 r.

Pan dr hab. Marcin WIĄCEK
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

ePUAP

dotyczy: pisma Nr WZF.7043.168.2023.TO/MB/GK

Szanowny Panie,

w nawiązaniu do pisma dotyczącego warunków szkolenia i pełnienia służby przez żołnierzy 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej (12 SDZ), w tym: Centrum Szkolenia Bojowego (CSB), 12. Brygady Zmechanizowanej (12 BZ), 7. Brygady Obrony Wybrzeża (7BOW) i 2. Brygady Zmechanizowanej (2BZ), proszę o przyjęcie poniższej informacji:

Ad. 1. ZAKWATEROWANIE ŻOŁNIERZY CSB / 2 BZ

Zakwaterowanie żołnierzy zawodowych jest realizowane przez Agencję Mienia Wojskowego (AMW) zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1623 t.j.)*. Rozbudowa Sił Zbrojnych RP (SZ RP), tworzenie nowych i przeformowanie dotychczasowych jednostek wojskowych, stosownie do nowych zadań i potrzeb obronnych, generuje zmiany w stanach osobowych, często ich zwiększenie. Stwarza to określone czasowe perturbacje z zakwaterowaniem żołnierzy i ich rodzin.

Z uwagi na planowany do 2026 r. ponad dwukrotny wzrost etatowy CSB, zachodzi konieczność stworzenia dodatkowych miejsc pracy w Garnizonie Drawsko Pomorskie i warunków do zakwaterowania żołnierzy. Potrzeby dyslokacyjne personelu CSB realizowane są w oparciu o istniejące obiekty administracyjno-sztabowe. Wyremontowane obiekty stanowią 90% całego zasobu lokalowego jakim dysponuje CSB. Aktualnie Dowódca Garnizonu Drawsko Pomorskie podjął działania w celu dokonania oceny przydatności nieruchomości znajdujących się w zasobach MON (w tym również obiektów cywilnych) w Garnizonie Drawsko Pomorskie, które po przeprowadzeniu niezbędnych prac inwestycyjno-remontowych mogłyby posłużyć do stworzenia dodatkowych miejsc pracy dla napływającego personelu CSB.

Natomiast uprawnienia mieszkaniowe żołnierzy, AMW realizuje w jednej z trzech form przewidzianych w ustawie o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP:

- a. przydział kwatery lub innego lokalu mieszkalnego;
- b. przydział miejsca w kwaterze internatowej lub w internacie;
- c. wypłata świadczenia mieszkaniowego.

Potrzeby mieszkaniowe żołnierzy mogą być zabezpieczane także przez jednostkę wojskową we wspólnych kwaterach stałych (zakwaterowanie zbiorowe). Żołnierze korzystają z zakwaterowania internatowego lub wypłaty świadczenia mieszkaniowego do dnia przydziału lokalu. Realizacja prawa do zakwaterowania, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, następuje w miejscowości pełnienia służby, miejscowości pobliskiej albo, za zgodą żołnierza w miejscowości dalszej niż pobliska. Nie odnotowano niezrealizowanych wniosków o przydział miejsca w internacie lub kwaterze internatowej.

AMW w oparciu o informacje pozyskane z CSB Drawsko na temat planowanych dyslokacji oraz zmian kadrowych mających skutkować znacznym zwiększeniem liczby żołnierzy pełniących służbę wojskową, podjęła działania mające na celu zaplanowanie i realizację inwestycji mieszkaniowej zabezpieczającej przyszłe potrzeby mieszkaniowe żołnierzy. Między innymi w dniu 29 maja 2023 r. przeprowadzono spotkanie z Burmistrzem Drawska Pomorskiego w przedmiocie pozyskania nieruchomości gruntowej z przeznaczeniem na wybudowanie 2 budynków mieszkalnych - 60 lokali mieszkalnych (w tym 30 lokali na zakwaterowanie internatowe celem utworzenia 50 miejsc internatowych). Ponadto organ analizuje rynek najmu w okolicach Drawska Pomorskiego pod kątem pozyskania lokali oraz miejsc noclegowych dla żołnierzy. Dalsze działania AMW będą zależne od liczby złożonych wniosków o przydział kwatery lub innego lokalu mieszkalnego oraz przyznanie miejsca w internacie lub kwaterze internatowej. AMW wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i dokłada wszelkiej staranności, aby zapewnić żołnierzom zakwaterowanie niezwłocznie i w dogodnej lokalizacji. Realizacja uprawnień mieszkaniowych żołnierzy odbywa się na wniosek żołnierza, zatem zgłoszone faktycznie potrzeby mieszkaniowe przez samych zainteresowanych decydować będą o ostatecznej liczbie i terminie pozyskania lokali mieszkalnych, także poprzez najem nieruchomości.

Z dotychczasowej praktyki wynika, że żołnierze w 80% przypadków zainteresowani są wypłatą świadczenia mieszkaniowego, 10% wnioskodawców ubiega się o zakwaterowanie internatowe, kolejne 10% stanowią żołnierze oczekujący na zakwaterowanie w kwaterze wraz z rodziną. Do czasu wydania decyzji o przydziale kwatery, żołnierze korzystają z zakwaterowania internatowego lub wypłaty świadczenia mieszkaniowego do dnia przydziału lokalu.

Odnosząc się do spostrzeżeń pracowników Biura RPO, dotyczących instalacji Kompleksowego Systemu Symulacji Pola Walki (KSSPW), wskazać należy, że realizacja tego zadania jest zgodna z aneksem do umowy na dostawę systemów symulacji pola walki (KSSPW i LSS) z dnia 7 marca 2023 r., zawartej pomiędzy Skarbem Państwa - Agencją Uzbrojenia, a wykonawcą - SAAB AB.

Ad. 2. UMUNDUROWANIE

Żołnierze dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej (DZSW) są wyposażeni w przedmioty umundurowania i wyekwipowania (PUIW) zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie umundurowania i wyżywienia oraz innych należności wydawanych żołnierzom niebędącym żołnierzami zawodowymi (Dz. U. z 2022 r., poz. 1131)*. Zgodnie z § 9 rozporządzenia, żołnierzowi zasadniczej służby wojskowej,

żołnierzowi terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie oraz żołnierzowi, któremu nadano w czasie pokoju przydział kryzysowy przez zawarcie kontraktu na wykonywanie obowiązków w ramach aktywnej rezerwy, w przypadku powołania tego żołnierza do zawodowej służby wojskowej, pozostawia się przedmioty w użytkowaniu i zalicza okres używalności. Powyższe oznacza, że żołnierza nie rozlicza się z wydanego wyposażenia mundurowego, a wydane umundurowanie zalicza na poczet bieżącej należności żołnierza zawodowego. Żołnierza doposaża się jedynie do norm należności określonych dla żołnierza zawodowego, stosownie do rodzaju wojsk, w których będzie pełnił zawodową służbę wojskową.

Żołnierze zawodowi otrzymują PUiW zgodnie z należnościami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1200)*. Zgodnie z przytoczonym rozporządzeniem żołnierze zawodowi otrzymują takie samo wyposażenie jak żołnierze DZSW, a dodatkowo: kominiarkę koloru khaki, bieliznę letnią długą, mundur polowy, skarpety zimowe, skarpety letnie, mundur polowy letni, koszulkę polową, kapelusz polowy, bieliznę letnią, karimatę, śpiwór, okulary ochronne specjalne gogle, rękawice taktyczne oraz pas do munduru polowego. PUiW przed wprowadzeniem do użytkowania poddawane są badaniom użytkowym (testowanie w warunkach rzeczywistych przez żołnierzy z jednostek wojskowych) i dopiero po pozytywnej ocenie wprowadzane są na wyposażenie żołnierzy. Wprowadzone PUiW zapewniają bezpieczeństwo i komfort żołnierzom w realizacji zadań operacyjnych, służbowych i szkoleniowych. W przypadku uszkodzenia PUiW np. pęknięcie podeszwy w obuwiu prowadzone są procesy reklamacyjne, a na czas ich trwania żołnierz jest wyposażany w obuwie spełniające wymagania (nowe lub w II kategorii użytkowej). Według Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych istnieje pełne zabezpieczenie ilościowe hełmów w stosunku do potrzeb wynikających ze stanów ewidencyjnych żołnierzy. W przypadku kamizelek kuloodpornych, ilość kamizelek nie jest naliczana na każdego żołnierza. Należność jest uzależniona od kategorii gotowości bojowej jednostki wojskowej i rodzaju pododdziału. Przełożeni podkreślają, że noszenie na poligonie prywatnych hełmów i kamizelek kuloodpornych jest niedopuszczalne. Wydawanie hełmów stalowych zamiast hełmów kompozytowych jest zgodne z rozkazem Nr 214/2020 Dowódcy Wojsk Obrony Terytorialnej z dnia 2 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia do użytku w resorcie obrony narodowej „*Normy należności naliczeniowego sprzętu i wyposażenia WOT (na czas wojny i pokoju)*”. Zgodnie z pkt. 3. ppkt 3. ww. rozkazu do czasu pozyskania przez SZ RP wymaganej ilości hełmów kompozytowych dopuszcza się stosowanie hełmów wojskowych stalowych na zasadach określonych w „*Normach należności naliczeniowego sprzętu i wyposażenia Wojsk Pancernych i Zmechanizowanych*”.

Ad. 3. ODPRAWY MIESZKANIOWE

Wskazać należy, że pogłoski o projektowanej likwidacji odprawy mieszkaniowej były już wielokrotnie dementowane przez Kierownictwo Ministerstwa Obrony Narodowej.

Dodatkowo informuję, że Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Mienia Wojskowego oraz niektórych innych ustaw. Według proponowanych rozwiązań, m.in.:

- ograniczony zostanie wzrost w opłatach za lokale mieszkalne zajmowane m.in. przez żołnierzy, emerytów i rencistów wojskowych czy wdowy po żołnierzach;

- przy ustalaniu współczynnika świadczenia mieszkaniowego będzie możliwość uwzględnienia dodatkowo szczególnego znaczenia garnizonu dla obronności kraju;
- żołnierzom, którzy są uprawnieni do bezpłatnego zakwaterowania w internacie lub kwaterze internatowej, nie będą naliczane opłaty za tzw. nadmetraż (do czasu wskazania miejsca zgodnego z przysługującymi uprawnieniami).

Zaproponowane rozwiązania pozwolą m.in.: na uatrakcyjnienie zasad pełnienia zawodowej służby wojskowej, a w konsekwencji ułatwią zwiększenie liczebności polskiej armii.

Ad. 4. UPOSAŻENIE (SKUTKI SPŁASZCZENIA UPOSAŻEŃ), DODATKI

Na wstępie należy wyrazić pogląd, zgodnie z którym wynagrodzenie z tytułu dodatków do uposażenia zasadniczego, czy też dodatkowego wynagrodzenia nie powinno odgrywać istotnej roli w uposażeniu żołnierza. Wiodącą rolę w tym zakresie przypisuje się uposażeniu zasadniczemu żołnierza zawodowego. W tym miejscu należy zauważyć, że przez ostatnie lata wielokrotnie dokonywano podwyżek uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (szczególnie od 2016 r.). Kolejne podwyżki stawek uposażenia zasadniczego, które obowiązują od dnia 1 marca 2023 r., również bezpośrednio przełożyły się na wzrost dochodów żołnierzy zawodowych. Odnosząc się do kwestii wysokości różnic pomiędzy poszczególnymi stawkami uposażenia należy wskazać, że aktualny kształt tzw. „tabeli uposażeń” uwzględnia postulaty zgłaszane w tym zakresie przez organy przedstawicielskie żołnierzy zawodowych. Rozpatrując postulaty dotyczące innych należności pieniężnych należy podkreślić, że intencją prawodawcy w tym zakresie było zatrzymanie w służbie najbardziej doświadczonych żołnierzy zawodowych, a w konsekwencji doprowadzenie do spadku poziomu liczby wakujących stanowisk służbowych. Uwzględniając jednoznacznie pozytywny wydźwięk należności związanych ze stażem służby wojskowej, nie dostrzega się potrzeby modyfikacji przepisów w tym zakresie. Za jednostkowe należy uznać zastrzeżenia odnoszące się do rzekomo rozbudowanej skali ocen (od 2 do 6) oraz wydłużonego czasu rozpatrywania spraw awansów żołnierzy zawodowych.

Ad. 5. DOBROWOLNA ZASADNICZA SŁUŻBA WOJSKOWA

Odnosząc się do kwestii uposażeń żołnierzy dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim na wstępie należy podkreślić, że żołnierze ci są żołnierzami niebędącymi żołnierzami zawodowymi, wobec czego znajdują się w odmiennej sytuacji prawnej niż żołnierze zawodowi. W konsekwencji do żołnierzy DZSW nie mają zastosowania przepisy wskazane w wystąpieniu RPO. Podstawową regulacją w tym zakresie jest art. 484 ust. 1 *ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.)*, zgodnie z którą w okresie choroby, urlopu i zwolnienia od zajęć służbowych żołnierz zachowuje prawo do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności pieniężnych.

Odnosząc się do zasadności rozpisywania dla DSZW 12-miesięcznego planu szkolenia podnieść należy, że szkolenie DZSW składa się z dwóch części: szkolenia podstawowego trwającego 28 dni oraz szkolenia specjalistycznego trwającego od 1 do 11 miesięcy. Pierwsze planowane jest na podstawie „Programu szkolenia podstawowego” na cały okres czyli 28 dni. Druga część realizowana jest w formie kursów specjalistycznych w centrach szkolenia i szkolenia specjalistycznego w jednostkach, do których żołnierz DZSW został

skierowany po szkoleniu podstawowym. Szkolenie specjalistyczne również planowane jest w cyklu miesięcznym na podstawie programów kursów, programów szkolenia specjalistycznego oraz programów szkolenia pododdziałów zawodowych. Przyjęty tryb planowania sprawdza się w praktyce.

Jednocześnie rozpatrując problem dalszego rozwoju zawodowego żołnierzy powołanych do DZSW należy podkreślić, że proces ten realizowany jest zgodnie z obowiązującymi w SZ RP zasadami funkcjonowania systemu doskonalenia zawodowego żołnierzy. Szkolenie specjalistyczne żołnierz odbywa w specjalności wojskowej odpowiadającej zajmowanemu stanowisku służbowemu. Spełniając określone wymogi, żołnierz może być skierowany przez jednostkę wojskową na wskazany kurs doskonalący, zgodnie z potrzebami SZ RP, a także koniecznością nabycia określonych uprawnień, z uwzględnieniem możliwości szkoleniowych centrów szkolenia.

W odniesieniu do przytoczonego przykładu braku skierowania żołnierza DZSW na kurs pletwonurka wyjaśnić należy, że nie ma możliwości skierowania żołnierza na przedmiotowy kurs w okresie szkolenia podstawowego. Kurs pletwonurka jest związany z bardzo wąską specjalnością wojskową, występującą tylko na niektórych stanowiskach służbowych w wybranych jednostkach wojskowych.

W sprawie informowania kandydatów do pełnienia służby wojskowej przez Wojskowe Centra Rekrutacji (WCR), należy podkreślić, że rekruterzy WCR realizują czynności określone w przepisach prawa i informują kandydatów z pełną i rzetelną wiedzą. Przedstawiane i proponowane ochotnikom kursy wynikają wprost z *rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie zgłaszania się do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej oraz uprawnień i kwalifikacji szczególnie przydatnych w SZ RP (Dz. U. z 2022 r., poz. 970)*. Żołnierze, którzy w ich subiektywnej ocenie czuliby niezadowolenie wynikające z formy lub czasu szkolenia mają możliwość informowania o tym przełożonych w jednostce. Przytoczony przykład jest z dużym prawdopodobieństwem przypadkiem jednostkowym i incydentalnym, tak więc nie należy oceniać całego systemu rekrutacji przez jego pryzmat. Zrozumienie systemu i procedur rekrutacji do służby wojskowej (za które odpowiadają WCR) oraz szkolenia (za które odpowiadają jednostki wojskowe) jest podstawowym elementem profesjonalnego, a zarazem szybkiego uzupełnienia potencjału SZ RP oraz odbudowy rezerw osobowych.

Ad. 6. ZWROT KOSZTÓW DOJAZDU DLA REZERWISTÓW

Na wstępie należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 801 ust. 3 ustawy o obronie Ojczyzny do ćwiczeń wojskowych z udziałem żołnierzy rezerwy zaplanowanych na 2022 r. zastosowanie miały przepisy dotychczasowe. Wobec powyższego, do końca 2022 r. zwrot kosztów dojazdów na ćwiczenia wojskowe odbywał się na zasadach określonych w przepisach *ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2021 r. poz. 372 t.j. z późn. zm.)*.

Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny nie zawiera regulacji pozwalających na zwrot kosztów za dojazdy żołnierzom rezerwy pasywnej powołanym na ćwiczenia wojskowe.

Pragnę poinformować, że mając na uwadze dobro powoływanych do czynnej służby wojskowej resort obrony narodowej podjął prace legislacyjne, które przybrały postać propozycji przepisów modyfikujących regulacje ustawy o obronie Ojczyzny (poprzez

dodanie art. 309a.). Proponowane zmiany zostały zawarte w cytowanym wyżej projekcie ustawy o zmianie ustawy o Agencji Mienia Wojskowego oraz niektórych innych ustaw.

Ad. 7. WYPOSAŻENIE

Aktualnie CSB Drawsko jest ukompletowane w zakresie sprzętu służby czołgowo-samochodowej w stopniu pozwalającym na realizację bieżących zadań transportowych oraz zadań obsługowo-naprawczych. Podniesienie wskaźnika ukompletowania będzie możliwe, stosownie do realizacji zakupu nowych pojazdów w ramach *Planu modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP w latach 2021-2036 (...)*. Odnośnie wyposażenia CSB Drawsko w samochód z podwójną kabiną z zainstalowaną windą m.in. do transportu figur bojowych, to taka potrzeba (po jej zgłoszeniu i zabezpieczeniu środków finansowych na ten cel) jest możliwa do realizacji. Wskazać należy, że tego typu pojazdu nie pozyskuje się przez zakup na rynku, a poprzez odpowiednie dostosowanie samochodu ogólnego przeznaczenia średniej ładowności, w drodze zamontowania windy, umożliwiającej załadunek ciężkich towarów na skrzynię ładunkową pojazdu.

Sprawność użytkowanych koparek samochodowych K-07C kształtuje się na wysokim poziomie, co pozwala na ich dalsze wykorzystanie, zgodnie z potrzebami jednostek wojskowych, bez względu na ich długoletnie użytkowanie.

Przedstawione uwagi w zakresie trwałości i jakości wykonywanych napraw pojazdów, jak również procedur zaopatrywania w części zamienne, dotyczą zadań, których realizacja zamyka się na poziomie Wojskowego Oddziału Gospodarczego (WOG). Zgłaszane przez zaopatrywane jednostki wojskowe do WOG potrzeby obsługowo naprawcze sprzętu, których zakres wykracza poza możliwości wykonawcze pododdziałów obsługowo-naprawczych tych jednostek, zabezpieczane są przez WOG w drodze umów lub zleceń kierowanych do warsztatów funkcjonujących na cywilnym rynku usług. Wykonawcy wyłaniani są w trybie wynikającym z przepisów prawa zamówień publicznych. Na wykonane usługi wykonawcy zobowiązani są do udzielania gwarancji, w związku z czym, w przypadku wystąpienia ponownej awarii naprawianego elementu, użytkownicy sprzętu dysponują prawem do reklamowania wadliwie wykonanych usług. Powyższe dotyczy także przedstawionego przypadku awarii pojazdu po dwóch miesiącach jego eksploatacji, po wykonanej naprawie.

Odrębnym problemem jest awaryjność pojazdów, wynikająca, w większości przypadków, ze znacznego ich wyeksploatowania, spowodowanego długoletnim intensywnym użytkowaniem, nierzadko przekraczającym planowane okresy (normy docelowe eksploatacji określone w latach lub kilometrach). Zakupy części zamiennych i akcesoriów (technicznych środków materiałowych – TŚM) do pojazdów oraz prowadzenie gospodarki materiałowej w tym obszarze realizowane jest również przez Wojskowe Oddziały Gospodarcze (WOG). Procedury zakupu TŚM oparte są na prawie zamówień publicznych, stąd, zależnie od wielkości (wartości) zamówień, czas oczekiwania od momentu złożenia zapotrzebowania części zamiennych przez użytkownika sprzętu do czasu ich pozyskania, jest uwarunkowany wieloma czynnikami, na które zamawiający (WOG) nie zawsze ma wpływ (dostępność niezbędnego asortymentu na rynku, obligatoryjne terminy prowadzenia postępowania na udzielenie zamówienia publicznego, zainteresowanie potencjalnych dostawców złożeniem ofert, itp.). Stąd też, zdarzają się przypadki, że terminy pozyskiwania części niezbędnych do usprawnienia pojazdów są wydłużone, co powoduje, że pojazdy te pozostają

w stanie niesprawności oczekując na dostawy części zamiennych pomimo, że zrealizowane zostały wszelkie wymagane procedury.

Należy stwierdzić, że obowiązujące przepisy i wynikające z nich procedury wdrożone w WOG (tj. na poziomie dysponentów środków budżetowych trzeciego stopnia), nie uwzględniają możliwości upoważniania dowódców jednostek wojskowych, przez komendantów WOG w rejonach odpowiedzialności, do realizowania jakichkolwiek zakupów (wydatkowania środków finansowych). Odpowiedzialność za realizację zadań finansowych i gospodarczych spoczywa na komendantach WOG. Nie ma więc możliwości cedowania tej odpowiedzialności na inne osoby, które nie pozostają w zależności służbowej w stosunku do komendantów WOG. Przypadki zakupu akcesoriów (części zamiennych) lub usług serwisowych przez użytkowników pojazdów winny stanowić zdarzenia wyjątkowe. Mogą one mieć miejsce wyłącznie w podróżach służbowych, gdy zakup np. żarówki, bezpiecznika, czy zakup usługi – np. zlecenie naprawy ogumienia przez kierowcę jest warunkiem koniecznym do kontynuowania jazdy. Poniesione w tym zakresie wydatki podlegają wówczas zwrotowi w całości, osobie która je poniosła. W przypadku wykonywania zadań przewozowych (użytkowania pojazdów) na terenach macierzystych garnizonów, akcesoria niezbędne do usprawnienia (np. oświetlenia) pojazdów przez kierowców, powinny być pobierane z magazynów technicznych, funkcjonujących w garnizonie (w godzinach pracy) lub z apteczek technicznych skompletowanych w Punktach Kontroli Technicznej Parków Sprzętu Technicznego (całodobowo). Podkreślić także należy, iż w przypadku awarii pojazdu w czasie wykonywania zadania transportowego, w SZ RP funkcjonuje system tzw. pomocy w drodze, obejmujący obszar całego kraju. Partycypują w nim zarówno WOG, jak również inne jednostki wojskowe, które są zobligowane do wsparcia użytkownika pojazdu, który uległ awarii, poprzez ewakuację, naprawę lub wydanie (zakup) części niezbędnych do usprawnienia pojazdu.

Sprzęt informatyki i oprogramowanie na potrzeby komórek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej oraz jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej zalicza się do sprzętu powszechnego użytku pozyskiwanego poprzez dostawy realizowane w systemie zakupów scentralizowanych, w ramach realizacji centralnego planu rzeczowego (planu modernizacji technicznej SZ RP), decentralnych planów rzeczowych organów planujących drugiego stopnia (w części dotyczącej centralnego planu rzeczowego) oraz planu rzeczowego jednostki wsparcia teleinformatycznego resortu obrony narodowej. Zapotrzebowania na sprzęt służby łączności i informatyki (w tym sprzęt komputerowy) oraz sprzęt kwaterunkowy, CSB Drawsko składa do 16 WOG w Olesznie.

Ad. 8. NADGODZINY

Wymiar czasu służby żołnierzy zawodowych, zasady rekompensaty ponadnormatywnego czasu służby określają: art. 275 ustawy o obronie Ojczyzny oraz przejściowo, na mocy art. 822 ust. 6, przepisy *rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie czasu służby żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1044 t.j.)*.

Z powyższych przepisów wynika generalna zasada, że wymiar czasu służby żołnierzy zawodowych jest określony ich zadaniami służbowymi, które powinny być ustalane przez przełożonych w sposób pozwalający na ich wykonywanie w ramach 40 godzin służby w tygodniu. Wykonywanie zadań służbowych nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w tygodniu, w 4-miesięcznym okresie rozliczeniowym. W zamian za czas służby przekraczający 40 godzin służby w tygodniu żołnierzowi zawodowemu przysługuje czas wolny od służby w takim samym wymiarze. Żołnierzowi przysługuje także prawo do co

najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku w każdej dobie oraz 24 godzin nieprzerwanego odpoczynku w okresie 7-dniowym.

Przedmiotowych zasad nie stosuje się do oficerów zawodowych pełniących obowiązki dowódców jednostek wojskowych, a także do żołnierzy realizujących zadania:

- 1) szczególnie istotne dla SZ RP;
- 2) o charakterze nadzwyczajnym niezbędne do ochrony interesów państwa, w szczególności biorących udział w zapobieganiu skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia, pełniących służby i dyżury, odbywających ćwiczenia i szkolenia oraz pełniących służbę wojskową poza granicami państwa.

Rozważając problem wymiaru czasu służby żołnierza i rekompensat za ponadnormatywny czas służby, należy mieć na uwadze specyfikę służby wojskowej. Nadgodziny i odpłatność za nie w innych służbach mundurowych związane są – co do zasady – z nagłymi zdarzeniami losowymi (np. pożar, wypadek), które z natury rzeczy uniemożliwiają uczestniczącym w nich funkcjonariuszom zakończenie działań. Odmienne wydaje się natomiast przedstawiać sytuacja w przypadku np. ćwiczeń poligonowych, które są planowane z dużym wyprzedzeniem. Zawodowa służba wojskowa jest szczególnym rodzajem służby publicznej, podlegającym określonym rygorom i ograniczeniom. Charakter prawny pełnienia zawodowej służby wojskowej wprost łączy się z koniecznością dyspozycyjności, poświęcenia i realizacji zadań służbowych, także w czasie ponadnormatywnym. Przedmiotowa teza nabiera szczególnego znaczenia w obecnej sytuacji geopolitycznej, istniejących zagrożeń i rosnącej ilości wyzwań oraz zadań realizowanych przez SZ RP w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa państwa.

Powyższe, nie zmienia stanowiska, że dowódca jednostki wojskowej zobowiązany jest dołożyć wszelkich starań, aby zgodnie z art. 275 ust. 1 ustawy o obronie Ojczyzny, ustalać zadania żołnierzy zawodowych w sposób pozwalający na ich wykonywanie w ramach 40 godzin służby w tygodniu. Jednocześnie żołnierze muszą mieć świadomość istoty powinności wynikających ze służby wojskowej, w tym gotowości do realizacji zadań. Wymiar czasu służby nie powinien być oceniany jedynie w ujęciu matematycznym, lecz z uwzględnieniem zadań służbowych i okoliczności ich realizacji.

Ad. 9. KORZYSTANIE Z OBIEKTÓW CSB

Sprawy związane z wykorzystywaniem obiektów infrastruktury wojskowej należącej do SZ RP przez wojska USA zostały uregulowane w *Umowie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Strona 13 z 14 Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisanej w dniu 15 sierpnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 2153)*.

Wykorzystanie obiektów poligonowych (również CSB) odbywa się na podstawie opracowanego w Dowództwie Generalnym RSZ planu wykorzystania poligonów na dany rok. W planie tym ujmowane są przede wszystkim zamierzenia szkoleniowe jednostek narodowych, które biorą udział w kolejnych etapach planowania realizowanych przez poszczególne komendy poligonów. Zamierzenia wojsk sojuszniczych z uwagi na fakt, że ich pobyt na poszczególnych poligonach usankcjonowany jest na podstawie odrębnych przepisów nie są ujmowane w planie wykorzystania poligonów. Ponadto pobyt wojsk sojuszniczych na terenie RP odbywa się w formie rotacyjnej, co uniemożliwia prowadzenie planowania długookresowego. Wojska sojusznicze uczestniczą w kolejnych etapach

planowania w ramach odpraw koordynacyjnych, w czasie których następuje przydział obiektów poligonowych w kolejnym okresie (cyklu) szkoleniowym. Organizatorem przedsięwzięcia jest komendant poligonu, a uczestnikami przedstawiciele podmiotów wykorzystujących poligon, przedstawiciele wojsk sojusznicznych stacjonujących w ośrodku oraz WOG zabezpieczający dany poligon. Komendanci poligonów w swoich wewnętrznych instrukcjach szczegółowo określają zasady planowania i organizacji szkolenia poligonowego. Biorąc pod uwagę możliwości obiektów i stale wzrastającą intensywność szkolenia może dochodzić do sytuacji, gdzie nie wszystkie potrzeby są zaspokajane. Rozwiązaniem problemu dostępu do obiektów szkoleniowych jest na chwilę obecną całodobowe ich funkcjonowanie w reżimie 24/7.

Odnosząc się natomiast do złego stanu technicznego infrastruktury przeznaczonej do ćwiczeń polskich żołnierzy, wskazania wymaga, że obiekty szkoleniowe oraz ich wyposażenie jest intensywnie wykorzystywane podczas szkolenia. W związku z powyższym ulega on uszkodzeniu lub zniszczeniu. Sprzęt uszkodzony jest doprowadzany do sprawności technicznej na podstawie planu obsługiwania technicznego poligonu.

Ad. 10. ŻOŁNIERZE SPORTOWCY

W CSB Drawsko nie służą żołnierze, którzy w ramach czynności służbowych są oddelegowani na halę sportową lub wykonują czynności związane z organizacją szkolenia fizycznego. Natomiast 2 BZ posiada w swoich strukturach dwie reprezentantki kadry Polski w badmintonie oraz jednego reprezentanta w judo. Żołnierze ci zwalniani są z zajęć w celu udziału w zgrupowaniach kadry narodowej i zawodach.

Nawiązując do prowadzenia egzaminu ze sprawności fizycznej wskazać należy, że osobami sprawdzającymi są tylko i wyłącznie żołnierze zawodowi posiadający odpowiednie wykształcenie i kwalifikacje. Żołnierze zawodowi tzw. „laboranci” nie są sportowcami. Są to żołnierze, którzy w porozumieniu z dowódcami ich macierzystych pododdziałów zabezpieczają funkcjonowanie obiektów sportowych, w tym w godzinach popołudniowych i w weekendy. Nadmienić należy, że jednostki wojskowe posiadają infrastrukturę sportową o znacznej wartości materialnej, wymagającą stałego zabezpieczenia i nadzoru. Żołnierze oddelegowywani do zabezpieczenia funkcjonowania hal sportowych oraz ci, którzy posiadają uprawnienia do prowadzenia zajęć realizują również szereg innych zadań, np.: przygotowanie reprezentacji do zawodów rozgrywanych w ramach współzawodnictwa sportowego, prowadzenie zajęć z odstającymi pod względem sprawności fizycznej, czy wspomaganie pododdziałów w prowadzeniu programowych zajęć. Żołnierze ci biorą także czynny udział w szkoleniach realizowanych w ramach pododdziału (poligony, zajęcia ogniowe i taktyczne, pełnienie służb).

Z wyrazami szacunku

z up. Wojciech Skurkiewicz

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/